

ČIVILNO PRAVO

- o V pravna razmerja se osebe prostovoljno vključijo.
- o Gre za ODNOS med osebami(oseba A, oseba B) in premoženju.

Glavna področja civilnega prava:

- **Dedno pravo**
 - o Dediščina; ureja prenos premoženja zapustnika na dediče
 - 2 različna dedovanja
 - Oporočno; po oporoki -> po svoji volji
 - Zakonito ; po zakonu -> če zapustnik ni napisal oporoke
- **Stvarno pravo**
 - o Ureja lastninsko pravico do stvari (lastništvo), pravice lastnika nad stvarjo; pravice preidejo na drugo osebo s pogodbo (Kako preneha/nastane/prepis)
 - Zastavna pravica (zastaviš stvar za denar)
- **Obligacijsko pravo**
 - o Obveznosti; ureja nastanek / prenehanje obveznosti, osebe te obveznosti pridobijo s pogodbami -> upnik/dolžnik
- **Osebno pravo**
 - o Pravice in status posameznikov (oseb; pravnih ali fizičnih) -> človekove pravice
 - Sposobnosti: pravna (od rojstva; EMŠO, DAVČNA, .. -> pravice in obveznosti), krivdna (14/16 let), poslovna (18let) -> volitve(fizične osebe)-> (lahko se odvzame zaradi bolezni)
 - o Pravne osebe dobijo vse 3 sposobnosti hkrati ob registraciji

Podpodročja:

- Avtorsko pravo -> avtorske pravice umetniških oziroma znanstvenih del: zelo kršeno! (snemanje glasbe, ...)
- Pravo industrijske lastnine -> ureja varstvo industrijske lastnine; PATENT, IZUMI, BLAGOVNA ZNAMKA, MODEL, ...

STVARNO PRAVO ureja vse pravice na stvareh.

Glavni predpis: Stvaropravni zakonik

Kako se stvari delijo?

- Premičnine; vse kar lahko premakneš (avto, motor, ..)
- Nepremičnine; zemljišča, stavbe, gozdovi, ... (dokler je del narave je nepremičnina; roža na travniku, ko jo utrgaš -> premičnina)

Kaj je stvari? Je samostojen predmet, ki ga človek lahko obvladuje. Del narave, ki jih človek lahko ima v oblasti. (različne oblike energije in valovanj; elektrika, plin, ..). Stvar-> s čimer lahko sklepaš posle (prodaš, kupiš)

Sestavina stvari je vse kar je del druge stvari. Ne more biti samostojen predmet.

MIZA: vijaki, polica, noge -> različne sestavine

PRITIKLINA je tista premičnina, ki je namenjena uporabi; olupševanju stvari

AVTOMOBIL: ključ -> PRITIKLINA; KMETIJA: traktor-> PRITIKLINA

PLOD je donos stvari (sad nepremičnine). Je neposreden donos/proizvod stvari, ki z ločitvijo od glavne stvari postane samostojna stvar (ko lešnik utrgamo postane samostojna premičnina).

- NARAVNI plod .. sad narave
- CIVILNI/UMETNI plod .. ustvari človek

POSEST? Je imetje v oblasti; ni treba biti lastnik te stvari -> ne enačimo je z lastništvom; dejanska oblast nad stvarjo!
 Posestnik -> si sposodiš knjigo v knjižnici.

- Imaš stvar v posesti, jo kupiš -> pravno gledano je ta stvar njegova; **DOBROVERNI POSESTNIK** (ali boš vrnil .. če veš da ni tvoje in vrneš)
- Kraja -> ni moje ampak vseeno imam to stvar
- **NEDOBROVERNI POSESTNIK** .. če prodam in kupec ne ve, da je stvar ukradena -> DOBROVERNI; če ve -> NEDOBROVERNI
- Posest je pravno varovana – stvar nam ne morejo/ ne smejo odvzeti (če nam -> SODIŠČE nas more zaščititi)
 - o Če nam kdo posega v posest -> **MOTENJE POSESTI** (če sosedove kure jedo na našem vrtu)
 - o Motenje posesti(ni nujno lastnik) -> lahko zastara (absolutni zastaralni rok – 1 leto rok za tožbo)
 - o Relativni zastaralni rok -> 30 dni od motenja posesti
 - Kratki postopki -> prednostni

Kokoške jajce	Plod
Pokrov motorja pri avtu	Sestavina premičnine
Rezervno kolo	Pritiklina
Vzidan tram v hiši	Sestavina nepremičnine
Vgrajeno okno	Sestavina nepremičnine
Ključ od omare	Pritiklina
Drevo v vrtu	Sestavina nepremičnine
Ključ avtomobila	Pritiklina
Kmetijsko orodje na kmetiji	Pritiklina
Pohišstvo v stanovanju	Pritiklina (če bi bilo vgrajeno -> sestavina)
Pšenica na njivi	Sestavina nepremičnine
Tlačilka/pumpa za kolo	Pritiklina
Viličar v podjetju	Pritiklina
Zmontiran radiator	Sestavina nepremičnine

STVARNE PRAVICE

- Lastninska pravica
- Zastavna pravica
- Služnostna pravica

Redke pravice:

- Zemljiški dolg
- Pravica stvarnega bremena
- Stavbna pravica

LASTNINSKA PRAVICA je omenjena že v ustavi; 67 člen

- Stvarnopravni zakonik

Načelo vzajemnosti

- 1 tema -> lastnina v rokah kupcev
- 2 tema -> razlastitev -> odvzem lastnine – samo nepremičnina
- 3 tema -> dedovanje

- Lastninska pravica / zasebna lastnina je zagotovljena v ustavi.
- Lastnik ima stvar v posesti; z njo sklepa posle, lahko z njo prosto razpolaga, lahko jo izkorišča, ...
- Lahko je tudi omejena (zakoni).
 - o Razlogi: sožitje v prostoru (ne smeš motiti drugih -> barve hiše, velikosti, ...) + do kdaj lahko imaš naglas glasbo

- o Javno dobro/javna korist; ceste, hidroelektrarne, ... ODVZEM
- Kako pridobimo lastninsko pravico?
 - o IZVIRNI način

,... so predvideni v zakonu; LP nastane brez volje prejšnjega lastnika (dedovanje brez uporoke)

- o IZVEDENI način

IZVEDENI NAČIN NASTANKA LASTNINSKE PRAVICE .. po volji lastnika se lastninska pravica lahko prenese na drugo pravico -> pogodba, oporočno dedovanje (izvedeni način) .. IZVEDE SE S PRAVNIM POSLOM!

IZVIRNI NAČIN

- Zakonito dedovanje – ni po volji lastnina
- Okupacija / prilastitev – bivši lastnik zavrže stvar; si lahko to stvar nekdo drug prilasti (ker je on po predvidevanju ne potrebuje; saj jo je zavrzel)
- Obveznost najditelja: hraniti – ne uporabljati, policija jo lahko proda; NAJDBA
- Izdelava nove stvari
- Prirast = ko premočnino vgradimo v nepremičnino
- Ločitev ploda
- Pri posestovanje = ko uporabljamo stvar več let in smo dobroverni, smo prepričani da je naše, če to izvajamo 10 let postanemo lastnik (nas nihče 10 let ni oviral)
 - o Tine je kupil avto. -> IZVEDEN, pogodba
 - o Podedovanje stanovanja -> poroka? -> IZVEDEN; ali IZVIRNI
 - o Maja si je sešila obleko -> IZVEDEN

Pravno varstvo lastninske pravice

Sodišče nam zagotavlja pravno varstvo s posebnimi sodnimi postopki:

- Tožba za vrnitev stvari (lastnik zahteva, da se mu vrne odvzeta stvar; 2 dokaza -> dokaz o lastništvu in da ima nekdo drug to v posesti
- Tožba za prenehanje poseganja v lastnino (prepoved+če je škoda -> odškodnina)

NIKOLI NE ZASTARAJO! (ni določenega roka)

Prenehanje lastninske pravice

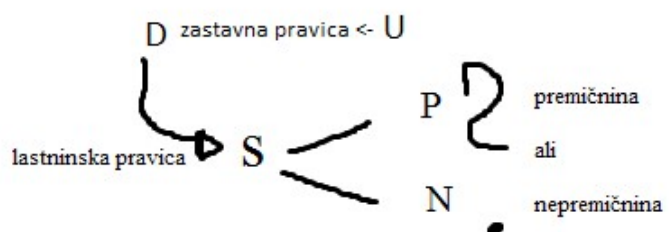
- Ko nekaj prodaš -> PRAVNI POSEL (iz ene osebe na drugo osebo) ; pogodba
- Uničenje stvari
- Opustitev (ko nočeš več met; če drug vzame -> prilastitev oziroma okupacija)
- Razlastitev (javno dobro; odvzame se lahko samo nepremičnina)

ZASTAVNA PRAVICA

Namen: zavarovanje terjatve; zagotovitev poravnave dolga

Nastopata 2 osebi:

- Dolžnik oziroma zastavitelj
- Upnik
- Stvar (obremenjena)

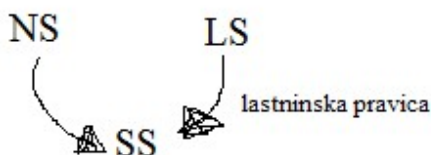
- **Kaj lahko zastaviš?** Stanovanje, avto, zlatnina, vrednosti papirji (zastava vrednostnih papirjev -> LOMBARD), ...
- **Zastava premičnine** -> **ročna zastava** (nujna izročitev zastavljene stvari -> v trenutku IZROČI); v varstvo, če dolжник ne vrne blaga/ stvari ima upnik pravico, da se iz te stvari poplača (proda; razliko vrne); upnik ne sme uporabljati stvari razen če se drugače dogovorita; če uporablja stvar -> uporabnina niža dolg.
 - Uporabljaš avto -> manj plača (kot najemnina; oprema, avto, kolo, motor, ...)
 - Upnik ima stvar v posesti in z njo ravna kot dober gospodar. Stvari si ne sme prilastiti. Manjša stvar -> sam prodaja; večja stvar -> sodišče (sodni cenilec) -> dražbe, ...
- **Zastava nepremičnine** -> **hipoteka** (ni fizično; samo v evidencah, ne prenese se lastništvo) -> hiše, poslovni prostori, zemljišča, letala, ladje, ...
 - Tudi ko je stvar obremenjena jo ima lastnik še vedno v posesti. V evidencah, kjer je zapisano lastništvo pa piše, da je nepremičnina v zastavi/da je obremenjena. (zemljiška knjiga)
 - Ko je dolg v celoti poplačan -> zemljiška knjiga -> dolg je poplačan; še vedno se vidi, da je bil tam dolg
 - Lastnik ostane lastnik, nepremičnino ima še vedno v posesti; vzamejo mu če dolga ne poplača do določenega roka oziroma ne plačuje svoje obveznosti (javno prodano; preko sodišča)
 - Če lastnik prodaja hišo z hipoteko se ta prenese na novega lastnika; podjetje ima hipoteke na vseh nepremičninah -> banka ima prednost pred drugimi upniki
 - Ali je zastavljena stvar vredna več? Ali manj kot dolg? Če manj -> se stvar prodaja a dolg ni poplačan! (vrednosti stvari se z leti nižajo)

Nepovrnjene dolgove prenesejo na »slabo banko«; prav tako stvari

SLUŽNOSTNA PRAVICA -> pravica do uporabe tuje stvari

2 osebi:

- Nosilec služnosti
- Lastnik stvari
- Služna stvar

SAM NEPREMIČNINE!

Lastnik stvari je dolžan dovoliti nosilcu služnosti, da v **DOLOČENEM OBSEGU** uporablja njegovo stvar.

- Lahko hodi po njegovi zemlji
- Pravni posel + vpis v zemljiško knjigo
- Če ni druge poti je služnost mogoče dobiti na sodišču!

Nastane lahko s:

- Pravnim poslom
- Sodna pot -> sodišče odredi, da lastnik mora dovoliti uporabo stvari

1. **OSEBNA SLUŽNOST**; določeni osebi dovoli, da uporablja stvar
2. **STVARNA SLUŽNOST**; ima služnostno pravico vsakokratni lastnik

.. osebna -> stanovanje

.. stvarna -> paša živine

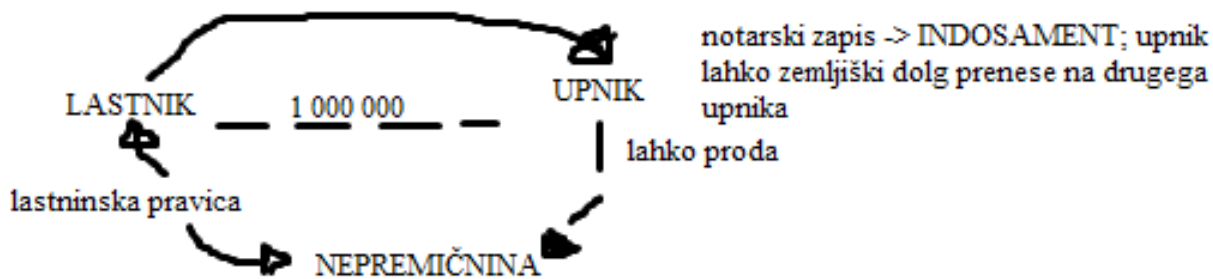
POGOJI za nastanek služnostne/lastninske/zastavne oz. STVARNE pravice

- **PRAVNI NASLOV**; moremo imeti PRAVNO OSNOVO; pravni posel -> pogodba ali odločba državnega organa -> služnostna
- **PRIDOBITNI NAČIN**; premičnina/nepremičnina?; dejstvo! Šele, ko je nova oseba zapisana v zemljiško knjigo je lastnik nepremičnine
 - o Premičnine -> IZROČITEV ; avto->ključ

ZEMLJIŠKI DOLG -> samo nepremičnine

- Terjatve

Zemljiški dolg lahko nastane samo z notarskim zapisom (zemljiško pismo; pogodba, ki ga lastnik dovoli napisati in v njem dovoljuje upniku, da se poplača iz te nepremičnine in ima prednost pred ostalimi upniki) *lastnik napiše notarju in dovoli upnika izplačati z nepremičnino dolg*

Indosament -> uradni zapis, da se prenese lastništvo vrednostnega papirja

STAVBNA PRAVICA je pravica na tuji nepremičnini, ki dovoljuje, da ima nekdo na tujem zemljišču zgrajen objekt + vpis v zemljiško knjigo, pogodba z lastnikom !

PRAVICA STVARNEGA BREMENA .. podobna služnostni

NEPREMIČNINSKE EVIDENCE

Pomen:

- Varnost pravnih razmerij (zemljiška knjiga -> varnost)
- Publiciteta (javna dostopnost podatkov)

Vrste nepremičninskih evidenc:

- Zemljiška knjiga
- Kataster
- Druge evidence ; vodi jih GURS
 - o Register nepremičnin -> VSE NEPREMIČNINE (vrednost nepremičnin)
 - o Register prostorskih enot
 - o Evidenca državnih meja
 - o ...

ZEMLJIŠKA KNJIGA

- Je pravna evidenca nepremičnin
- Izkazuje pravna razmerja
 - o PRAVICE IN PRAVNA DEJSTVA

Vodi jo: **OKRAJNO SODIŠČE**

KATASTER

- Je dejanska evidenca nepremičnin
- Izkazuje dejanske podatke o nepremičninah in njenih lastnostih
 - o Zemljiški kataster
 - o Kataster stavb

Vodi ga: **GURS (E-prostor)**

ZEMLJIŠKA KNJIGA

- Javna knjiga
- Preslikava nekaterih podatkov iz katastra (povezanost obeh)
- Zagotavlja varnost PROMETA z nepremičninami (nakup/prodaja)
- Je evidenca nepremičnin po lastnikih (ključni podatek -> KDO JE LASTNIK?)
- ZK postopek (vpis) je nepravdni postopek
 - o Pravdni : 2 osebi, ki dokazujeta svoj prav, ni škode, nimata državnih tožilcev -> SPOR
 - o Nepravdni: NI SPORA! ; da bodo zadeve uradne to poteka na sodišču; primer: prenos lastninske pravice

Sodni register -> ko podjetje (d.d., d.o.o.) registriraš -> NEPRAVDNI postopek

PODATKI V ZEMLJIŠKI KNJIGI

O PRAVICAH NA NEPREMIČNINAH	O PRAVNIH DEJSTVIH v zvezi z nepremičninami; znak, da se z nepremičnino NEKAJ dogaja NEKAJ=SODNI POSTOPEK
O STVARNIH PRAVICAH; SP nastanek z vpisom! Lastninska pravica, hipoteka, služnost, ...	Stečaj Postopek odvzema poslovne sposobnosti
O OBLIGACIJSKIH PRAVICAH; OP obstaja že prej a učinek dobi z vpisom Najemna, predkupna, prepoved, odtujitve(občina ima predkupno pravico zaradi določenega interesa -> če hoče delat park, cesto -> VKNJIŽBA)	Razlastitev; postopek razlastitve Spor za nujno pot(služnost) ... <div style="text-align: center;"> ZAZNAMBA</div>

VRSTE VPISOV V ZEMLJIŠKO KNJIGO:

1. **Plomba** – začet je postopek za vpis pravice ali dejstva v zemljiško knjigo, a sodišče se še ni odločalo
 - a. Nekdo je z listinami (pogodba, sklep o dedovanju, ..) prišel na ZK in predlaga začetek postopka
 - b. Vpiše se natančen čas (datum+ura) – zavaruje se vrstni red vpisa pravice
 - c. Sodišče obravnava predlog
 - d. Če je dovoljen vpis, se šteje vpis od dneva PLOMBE
2. **Vknjižba** – vpis pravice
 - a. Primeri:
 - i. Stvarne pravice
 - ii. Obligacijske pravice; obveznosti, ki nastanejo iz pogodbe; prodajna, darilna, menjalna pogodba -> OBLIGACIJSKE POGODBE
3. **Zaznamba** – vpis pravnega dejstva
 - a. Primeri:
 - i. Stečaj, postopek razlastitve, ...

VPIS V ZK

- Trajen vpis – nič se ne briše
- Podatki, ki niso več veljavni se označijo z rdečo barvo (podčrtajo)

SESTAVA ZEMLJIŠKE KNJIGE:

- **GLAVNA KNJIGA**- sestavljajo jo zemljiškknjižni vložki
- **ZBIRKA LISTIN** – to so vse listine, ki so podlaga za ZK spremembe (tudi v preteklih postopkih)

VSEBINA GLAVNE KNJIGE : podatek na ZK vložku: katastrska občina (v SLO jih imamo 2698) + številki ZK vložka + sodišče, ki vodi glavno knjigo

POPISNI LIST – podatki o nepremičninah: parcelna številka, površina, raba, ... -> A LIST

LASTNINSKI LIST – podatki o lastnikih, solastnikih, deležih (1/2) in vse spremembe ter temelji za vpis spremembe (pogodba, sodba, ... ki je priložen in se nahaja v zbirki listih) -> B LIST

BREMENSKI LIST – podatki o omejitvi lastninske pravice na nepremičnini zaradi pravnega dejstva oziroma pravice (hipoteka, zastavna pravica, ..) -> C LIST

KATASTER je osnova za vodenje evidenc nepremičnine

- Zemljiški kataster – zemljišča
- Kataster stavb – samostojne stavbe zgrajene na zemljiških

Osnovna pojavna oblika nepremičnine je zemljiška parcela.

- ➔ Zemljiška parcela = strnjeno zemljišče, ki leži znotraj ene katastrske občine in je v zemljiškem katastru označena kot parcela s svojo parcelno številko.

V SLO. = 5 000 000 parcel

KATASTER vsebuje lastnosti zemljiških parcel:

- **Indetificirana oznaka parcele** – je osnovni evidenčni podatek o nepremičninah, je kombinacija številke parcele + katastrske občine.
- **Meja, površina parcele**
- **Lastnik** – ta podatek se vzame iz ZK
- **Upravljavca parcele** – kjer je lastnik RS se vpiše konkreten organ
- **Dejanska raba zemljiška** – za kakšen namen se uporablja (kmetijska, gozdna, vodna, neplodna zemljišča, pozidano zemljišče, ...)
 - o Raba je določena v prostorskih aktih; lahko se spremeni na občini -> če odobrijo

DEDNO PRAVO

Zakon o dedovanju

DEDIČI, ZAPUSTNIK, PREMOŽENJE

- **Dedovanje po zakonu**; sorodstvo, ne glede na voljo zapustnika
- **Dedovanje po oporoki**; volja zapustnika

Dedovanje po zakonu: prednost bližnji sorodniki; 3 dedni razredi:

- **1 dedni razred**: v enakih deležih partner & potomci

***vstopna pravica**; če je potomec umrl na njegovo mesto vstopijo vnuki (oče – zapustnik, sin – umrl, od sina sin deduje)

- **2 dedni razred**: partner $\frac{1}{2}$ in zapustnikovi starši $\frac{1}{2}$ (če ni imel otrok)

***izjeme**: če staršev ni več; namesto staršev vstopijo potomci staršev (bratje, sestre); če nima staršev & bratov, vse dobi žena. Če nima partnerja/zakonca vse dobijo starši. Če ima sam 1 starša dobi $\frac{1}{2}$ in bratje/sestre $\frac{1}{2}$

- **3 dedni razred**: dedek in babica; vsak $\frac{1}{4}$

***vstopne pravice** – tete in strici če ni starih staršev; če teh ni – sestrične in sestriči

*če v 1, 2 in 3 dednem razredu ni nikogar – **dobi država**

NUJNI DELEŽ: nujni dediči so zakoniti dediči ampak če zapustnik naredi oporoko ima oporoka prednost; lahko zahtevajo nujni delež, ker bi dedovali zakonito (ker so sorodniki)

1 dedni razred lahko zahtevajo $\frac{1}{2}$ tistega, kar bi jim po zakonu pripadalo; 2 in 3 zakon pa $\frac{1}{3}$

Nujni dedič -> bratje in sestre samo če so nesposobni za delo in nimajo lastnih sredstev za preživetje

Zapustnik lahko **RAZDEDINI** dediče, tudi pravico do nujnega deleža lahko prekliče. Kadar je nekdo bil nasilen do zapustnika, kadar se je nekdo vdal brezdolju, če je nekdo naredil hud prekršek /kaznivo dejanje zoper zapustnika, ko kdo nepošteno živi, ...

V oporoko ime+priimek + VZROK.

Oporočno dedovanje

OPOROKA oz. TESTAMENT

*enostranski pravni posel v primeru smrti; ena volja – zapustnikova

POGOJI ZA VELJAVNOST:

- Sposobnost osebe oz. zapustnika; prištevnost, zdravje, 15 let starosti
- Volja zapustnika oz. oporočitelja; prostovoljno brez sile in groženj -> **NAPAKA VOLJE**
 - o Oporočitelj lahko vsak trenutek oporoko prekliče/spremeni; tu je pomemben datum
- **Vsebina**

MORA BITI:

- o Možna; uresničljivo
- o Dopustna; legalno, v skladu z zakoni in ustavo
- o Določljiva; natančno določeni dediči; **KDO KAJ DOBI, KAJ, KOLIKO**
 - **VOLILO**; zapustnik nekaj deduje osebi, ki ni dedič
 - **NAMESTNIK**; če prvi noče zjeti premoženja potem namestnik vzame
 - **RAZDEDINJENJE**
 - **PREKLIC PREJŠNJE OPOROKE**
 - **PRIZNANJE OČETOVSTVA**
 - **VOLJA KDO BO SKRBNIK ZAPUSTNIKOVIH OTROK**
 - **POGREB, SPOMENIK** – kakšen naj bo, ...
- Oporoka lahko vsebuje tudi **POGOJE** v kakšnem primeru kdo kaj dobi!

- o Podeduješ zemljišče in ga ne smeš prodat

Pri oporoki so lahko prisotne priče.

Pri sestavljanju oporoke dediči NESMEJO biti prisotni! Ne sme biti podpisan kot priča.

4 pogoji:

OBLIKA

Glede na obliko poznamo več vrst oporok:

- **LASTNO ROČNA** – zapustnik sam napiše in podpiše ter shrani (najbolj varno odvetniku)
- **PISNA PRED PRIČAMI**-priče se podpišeta v oporoko
 - o Priča mora razumeti jezik, mora znati brati in biti prisoten + poslovna sposobnost(18let) + ne sme biti v krvnem sorodstvu in ne sme biti partner
- **SODNA** – pred sodnikom + volja zapustnika; oba podpišeta
 - o Če zapustnik ne zna pisati -> podpis 2-h prič
 - o Napiše in overi sodnik
- **NOTARSKA** – pisna ali ustna z 2ma pričama; napiše jo notar
- **USTNA**; izjema .. v času izrednih razmer (vojna, naravne katastrofe; 2 priče čim prej napišeta in odneseta na sodišče -> veljavnost 30 dni)
- **IZREDNA**; na letalu, ladji (potop); poveljnik ladje/letala napiše ali pove; veljavnost 30 dni
 - o V vojski -> starešina, ki vodi četo

Oporoka je veljavna četudi na njej ni datuma.

Zapuščinski postopek se izvaja na **OKRAJNEM** sodišču (nepravdni/pravdni); začne se z smrtjo osebe; če dediči niso znani jih sodišče skliče, pridejo pa tudi tisti, ki mislijo da so.

Če se v 1 letu nihče ne odzove na poklic -> DRŽAVNA LAST

- Prenos premoženja na dediče

Dediščina se zmanjša z dolgovi (tudi dolgov se dedujejo)

Po ZP sodišče napiše sklep o dedovanju.

Ta sklep dediči nesejo na ZK če podedujejo nepremičnino in se LP prenese na njih.

Dedič lahko tudi odklone/ne sprejme dediščine. -> to mora pisno oz. ustno na sodišču izjaviti in tega ne more preklicati.

OBLIGACIJSKO PRAVO

Obligacijski zakonik – glavni predpis

- Splošni del

Vsebuje splošna pravila, ki veljajo med dvema osebama, ki skleneta obligacijsko pogodbo (veljajo za vse pogodbe)

- Posebni del ureja vsako pogodbo posebej.

OBLIGACIJSKE POGODBE: prodajna, darilna, posojilna, zavarovalna, prevozna, najemna, zastopniška, ...

ZNAČILNOSTI obligacijskega razmerja

- Obveznostno razmerje med dvema osebama:
 - o 2 osebi (upnik – dolžnik; kupec – prodajalec) obe stranki s sklenitvijo pogodbe pridobita pravice in obveznosti

* relativno razmerje : sklenjeno med dvema, točno določenima osebama izpolnitev obveznosti lahko zahtevamo samo od tistega s katerim smo sklenili pogodbo oz. samo od določene osebe

* stranke vstopijo v razmerje prostovoljno;

* obligacijska razmerja so naš vsakdan -> prodajna pogodba

ABSOLUTNA PRAVICA – popolna pravica nad neko stvarjo, brez omejitev